

bevist om, at den i mange enkelte Tilfælde vil være nyttig for mange Afløserne. Det er ganske vist, at man ikke kan vente, at Folk kunne skaffe sig billigere Prioriteter, end hvad der svarer til hvad de skulle indbetale for at slippe for disse Afgifter til Statskassen, idet man jo maa antage, at Rentefoden svarer nogenlunde til de kongelige Obligationers Priis; man kan ikke antage, at Folk i Almindelighed vilde have nogen stor Fordeel deraf. Men jeg troer dog som sagt, at man i mange enkelte Tilfælde vil have Nytte af denne Lov. Der er saaledes hele Egne i vort Land, hvor Rentefoden mellem Mand og Mand er betydeligt lavere end den almindelige Rentefod, som vel nogenlunde svarer til Obligationernes Priis. Sædvanligst efter hvad der siges, gjælder dette vistnok ikke blot Fyen, men ogsaa i flere mere velhavende Egne i Jylland. Hvor det er Tilfældet, ville jo Folk ganske vist med Fordeel foretage en saadan Afløsning. Dernæst er der jo ogsaa mange private Folk, ogsaa Ibere, for hvem saadanne Afgifter falde besværlige, og Besværligheden kan ligge netop deri, at det er smaa Summer, der skulle betales, den Gene, der fremkaldes ved Deling af Eiendomme, og andre saadanne Forhold, og for at undgaae denne Besværlighed sætter man Priis paa at befrie Eiendommen for saadanne Ydelser. Men navnlig ville ikke Faa gjøre det, fordi de i det Hele sætter Priis paa at frigjøre deres Eiendomme, det er dem en behagelig Tølelse at gjøre dette. Det er tildeels derfor, der virkelig ofte i saadan Afløsningsstilladelse endogsaa indeholdes en Slags Opfordring til Sparommelighed, til at anstrænge sig for at foretage Afløsning. Jeg troer virkelig, at det saaledes vil blive til Nytte i mange enkelte Retninger, og at en heel Deel enkelte Indbetalinger ville finde Sted, og at det derfor ogsaa vil være hensigtsmæssigt fra Statens Side. Jeg kan ikke vel see, at der fra noget Standpunkt kan gjøres berettigede Indvendinger mod Fastsættelsen af Bilkaarene, saaledes som her er skeet, at det skal svare til kongelige Obligationers Priis. Man kan tænke sig, at Forholdet forandrer sig fra Statens Standpunkt, og at Rentefoden forandrede sig, men deraf vil Sølgen jo være, at disse Bilkaar ogsaa forandre

sig, fordi vi have sat dem efter Markedets almindelige Tilstand, efter de kongelige Obligationers Priis. Et andet Spørgsmaal, i Anledning af hvilket der maaskee vil reises endnu større Betænkelighed i Landsstinget end ved det, jeg nu har berørt, er Spørgsmaalet om Kornafgifterne, idet det vil erindres, at det er gjort gjældende, at Korn vil stige, og Penge ville falde, og at Staten derfor havde Udset til at faae Mere ind, netop fordi man kunde vente, at Kornet vilde stige i Priis, naar man fastsatte Pengevederlag. Jeg er imidlertid overbevist om, at denne Betragtning er fuldkommen uholdbar, jeg troer ikke, at noget Saadant med Rette kan gjøres gjældende. Jeg vil ikke tale om, at det tidt ogsaa fra Statskassens Standpunkt er ubehageligt at have fluctuerende Afgifter; vi foretrække jo ellers altid aldeles bestemte Summer fremfor at have Summer, der variere efter Aarets Forhold, og endnu mere bør vi nu, idet vi jo efterhaanden med Hensyn til Lønninger altsaa ogsaa ved Statens Udgifter, komme bort fra Korn, da ogsaa bruge tilsvarende Principer med Hensyn til de Staten tilkommende Afgifter; det er altsaa endnu mere nu ogsaa fra Statens Side hensigtsmæssigt at have sin Indtægt i aldeles bestemte Summer. Men hvad der her skulde være det Vigtigste og Afgjørende, skulde være det, at man kunde vente, at Kornet steg i Priis og Pengene faldt. Der er henvist til den tidligere Historie, at vi før have seet det, men det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (P. Pedersen) gjorde allerede ifjor opmærksom paa, hvorledes det ingenlunde gjælder hele den tidligere Historie; der er store Perioder, hvor det Modsatte har været Tilfældet, og hvor der har været stærk Udvikling i modsat Retning. Jeg troer i det Hele taget, at det meget lidt giver noget Bevis i og for sig at sige, hvad der før har fundet Sted. Spørgsmaalet maa jo være, hvad vi kunne vente i Fremtiden. Naar jeg efter alle de Hjælpemidler, der staae til min Raadighed, undersøger Forholdet, kommer jeg til det Resultat, at det er vanskeligt eller næsten umuligt at danne sig nogen Mening om, hvorvidt Kornet vil stige i Priis i Sammenligning med Penge og andre Ting. Naar